

1959 *Práce mezi cikánským obyvatelstvem*. Prague: Úřad předsednictva vlády, edice časopisu národní výbory.

Чешко министерство на труда и социалните грижи

1969 *Zpráva o současném stavu řešení otázek cikánského obyvatelstva v ČSR* (Доклад относно текущата ситуация при решаването на въпросите относно циганските жители на Чешката Социалистическа Република), 2 December.

Послеслов (1996)

Прекрасен нов свят

Вече минаха повече от двадесет години, откакто за пръв път писах за ромите в Чехословакия. Тогава настоявах за тях да се пише в специфични исторически контексти, защото "като малко и уязвимо малцинство, много по-вероятно е тяхната история да бъде по-скоро разказ за стореното спрямо тях, отколкото за това, което сами са сторили". Последвалото развитие потвърждава валидността на този подход, тъй като това е единственият начин, по който променливата съдба на ромите може да бъде напълно разбрана.

По времето на първата ми статия вниманието на чехословашките социолози и социални антрополози към ромите беше ограничено, макар че бяха публикувани няколко задълбочени исторически и етнографски изследвания. Междувременно тези хора бяха подложени на продължителен внимателен анализ от страна на правителството и местните власти, които прилежно събраха статистики за броя на населението, домашните условия, нивото на асимиляция и, най-вече, миграцията. Тази почти неистова дейност отчасти беше породена от страха, че един ден, в не твърде далечното бъдеще, части от тяхната любима страна ще бъде препълнена от непокорните, тъмнокожи роми, на които се гледаше като чужда и далечна раса, въпреки факта, че те са се заселили на